

[Aksel Larsen.]

en hel række forskellige lovforslag — der ganske vist for størstedelens vedkommende er fremsat nogenlunde på samme tid, men hvoraf mange ikke har nogen egentlig saglig forbindelse med hinanden — skal behandles under ét, til trods for at man muligvis ville kunne komme langt bedre ind på emnerne, hvis man tog hver sag for sig. Dette ville synes mig at have været det bedste, også når jeg tager hensyn til den udvalgsbehandling, der ikke har været om de fleste af disse lovforslag. Jeg kunne måske strække mig dertil, at der har været noget, der skulle ligne en udvalgsbehandling om forslag til lov om indseende med priser, som vi fik forelagt den 4. oktober og havde til første behandling den 23. oktober, men det er gået yderst langsomt med denne udvalgsbehandling; den har ikke været særlig grundig, og nu på det sidste gik sagen ind i behandlingen af de øvrige lovforslag, hvoraf ingen har været underkastet en reel udvalgsbehandling. Det blev der givet signal til allerede ved lovbukettens første behandling, hvor det blev erklæret af den højtærede statsminister, at dette var en helhed, og at man ønskede, hvis der skulle være udvalgsbehandling, at denne formede sig som en principiel stillingtagen til lovforslagene: ja eller nej.

Vi har faktisk siden da kun haft såkaldte principielle debatter i udvalget eller udvalgene, og derfor er det uundgåeligt, at man ved denne anden behandling er nødt til at forsøge at få foretaget noget, der ligner en udvalgsbehandling. Det bevirker ganske vist, at det tager lidt længere tid, i alt fald for mig, at blive færdig med, hvad man skal have sagt, men der er intet andet at gøre, når man byder folketinget så unormale arbejdsforhold.

Lad mig først sige om forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster, at de stillede ændringsforslag kan vi naturligvis ikke have noget imod, og det ene kan vi i særdeleshed ikke have noget imod, da det er fremkommet efter den kritik, jeg fremkom med ved første behandling af lovforslagets formulering, men det gør jo ikke, at vi derfor bliver blidere indstillet over for lovforslaget.

Jeg må gentage, hvad jeg sagde ved første behandling, at jeg tror ikke, folketinget er

kompetent til at afgøre en sådan sag, og i øvrigt er det min mening, at vi ikke havde behøvet at have denne sag til behandling i tinget; den kunne være klaret på anden, om jeg så må sige normal måde, hvis man havde optrådt anderledes fra regeringens side, subsidiært hvis folketinget havde vedtaget vort forslag til dagsorden og sendt sagen tilbage til forhandling mellem Arbejdsgiverforeningen og fagforeningerne.

Forholdet er det, at Arbejdsgiverforeningen i alt fald siden januar har været informeret om, at regeringen med støtte — eller forventet støtte — i folketinget ville tage overenskomstsituationen ind i en såkaldt helhedsløsning, og det kunne kun animere Arbejdsgiverforeningen til at stille sig så vrangvillig, at der praktisk talt overhovedet ikke har været ført forhandlinger om, hvad der skulle ske i anledning af, at arbejdsoverenskomsterne udløb den 1. marts. Hvis regeringen her havde optrådt noget anderledes, var Arbejdsgiverforeningen blevet nødt til at forhandle, og så er det højst muligt — jeg kan naturligvis ikke garantere for, at det er sikkert — at man overhovedet ikke havde været nødt til i år at behandle overenskomstsituationen i folketinget.

Men når jeg derudover siger, at folketinget ikke er kompetent til at behandle så komplicerede spørgsmål, er det, fordi folketinget ikke har den fornødne indsigt i overenskomst- og lønspørgsmål, ja, fordi folketinget ikke engang er i stand til at bedømme de nationaløkonomiske følger af et sådant indgreb eller af et sådant manglende indgreb. I denne henseende har folketinget eller dets flertal en usalig tendens til at lade sig skræmme af den nye tids medicinmænd, af nationaløkonomerne og deres udgydelser. Det er et præsteskab af en ganske usædvanlig art. Selv om nationaløkonomerne efter et halvt års forløb burde indrømme, hvad andre kan se, at deres forudsigelser har været forkerte, at deres beregninger ikke har holdt stik, så fremkommer de lystigt med nye forudsigelser og nye beregninger, og så er der straks nogle blandt de ærede medlemmer og partierne i det høje ting, der siger, at når nationaløkonomerne fortæller noget sådant, må vi endelig handle i overensstemmelse dermed. Men bortset fra det: folketinget ved i hvert fald alt for lidt om, hvorledes de kollektive overenskomster er